

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

176

Vragen van het lid **Vos** (PvdA) aan de staatssecretarissen van Financiën en van Economische Zaken over *de aanbesteding van 75 miljoen poststukken van de Belastingdienst*. (Ingezonden 17 september 2009)

1

Bent u bekend met het bericht «Rijk mikt op laag posttarief»?¹

2

Is het waar dat de Belastingdienst bij het aanbesteding van poststukken inzet op een tarief dat ver onder het gemiddelde tarief ligt dat postbedrijven TNT en Sandd rekent aan zijn klanten?

3

Deelt u de mening dat de minimuminschrijfsom die de Belastingdienst hanteert indruist tegen de afspraak die postbedrijven onder druk van het kabinet hebben afgesproken om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren en daarom geen lage prijzen te hanteren? Zo nee, waarom niet?

4

Is het waar dat de uitkomst van deze aanbesteding door de Belastingdienst voor 65% wordt bepaald door de prijs en voor 35% door factoren zoals duurzaamheid en kwaliteit?

5

Deelt u de mening dat in aanbestedingsprocedures de kwaliteit

van de verschillende aanbieders een grotere rol zou moeten spelen dan prijs? Zo nee, waarom niet?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Gesthuizen (SP), ingezonden 16 september 2009 (vraagnummer 2009Z16656)

¹ Het Financieele Dagblad, 15 september 2009: «Rijk mikt op laag posttarief»

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Jager** (Financiën), mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 30 september 2009)

1

Ik heb kennis genomen van het artikel.

2

Als gevolg van de liberalisering per 1 april 2009 van de postmarkt voor poststukken tot 50 gram besteedt de overheid haar post aan. Guncriteria voor deze aanbesteding zijn prijs en kwaliteit. Partijen dienen beide aspecten (en andere) in hun inschrijving mee te nemen waarna de opdracht zal worden gegund aan de partij met de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI). In de aanbesteding is door het aanbestedingsteam een referentie aanneemsom gehanteerd. Deze is op basis van onderzoek van de

postmarkt en de tarieven voor 2008 tot stand gekomen. Er is vervolgens voor bepaalde percelen een bandbreedte geschapen van + 20% tot – 30% ten opzichte van de referentie aanneemsom. Biedingen ontvangen in het biedingproces een score op de geboden prijs van minimaal 0 tot maximaal 100 punten, waarbij biedingen op of onder de ondergrens van – 30% een 100% score op prijs krijgen. Voor biedingen op of boven de bovengrens van + 20% is een score van 0 punten op prijs het resultaat.

De bandbreedte dient ertoe om biedingen transparant en onderling vergelijkbaar te maken. De ondergrens van de bandbreedte moet niet worden gezien als de door de overheid nagestreefde prijs in de aanbesteding. De marge rond de referentie aanneemsom is dusdanig ruim dat naar verwachting alle biedingen, waarin de kosten van arbeidsovereenkomsten zijn verwerkt, er binnen kunnen vallen. Er wordt door de overheid niet op gestuurd dat biedingen op of onder de ondergrens van de bandbreedte terecht komen. Het staat partijen bovendien vrij om binnen of buiten de bandbreedte te bieden. De onder- en bovengrens dwingt de partijen niet tot een bepaald bod.

De partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de bieding waarop zij inschrijven, op basis van kosten en andere overwegingen zullen zij zelf

tot een bod moeten komen dat zij geschikt achten. Wel dwingt de aanbesteding tot concurrentie tussen verschillende partijen, tussen de partijen onderling is er zo druk om een lage prijs aan te bieden. Dit was ook beoogd met het vrijgeven van de postmarkt. Deze druk om scherp aan te bieden moet echter niet worden verward met dwang door de overheid om een bepaalde prijs te bieden. De aanbesteding staat hierbij goede arbeidsvoorwaarden niet in de weg, de verantwoordelijkheid voor naleving van wet- en regelgeving ligt bij de bedrijven.

3

Zoals in het antwoord op de vorige vraag is uiteengezet is de ondergrens van de bandbreedte niet de richtprijs van de overheid. Het kabinet deelt niet de mening dat de voorwaarden van de aanbesteding indruisen tegen de afspraken met de postbedrijven om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren.

Met uw Kamer is het kabinet van mening dat sprake moet zijn van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden in de postsector. Bij het vrijgeven van de postmarkt zijn daarom ook afspraken gemaakt over arbeidsvoorwaarden in de sector. Zoals eerder aan uw Kamer bericht, wordt een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) opgesteld waarmee de postvervoerbedrijven verplicht worden om met alle postbezorgers een arbeidsovereenkomst af te sluiten. Aan deze verplichting hoeft niet te worden voldaan als sprake is van gebondenheid aan een eigen rechtsgeldige cao waarin afspraken zijn gemaakt over een ingroei-model dat voldoet aan de in de AMvB genoemde criteria. De AMvB geeft op deze wijze aan sociale partners de ruimte om de eigen verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarden op te pakken, en werkt als «stok achter de deur» in het geval die verantwoordelijkheid niet zal worden opgepakt.

Het kabinet ziet voor zichzelf een rol weggelegd in het waarborgen van goede arbeidsvoorwaarden. Dat wil zeggen dat postbedrijven niet alleen rekening moeten houden met generieke wet- en regelgeving, maar ook met bovengenoemde specifieke sectorale afspraken. Daarnaast opereert de overheid op vele vlakken, en ook in de huidige aanbesteding, als klant. De belastingbetaler is erbij gebaat dat de overheid in haar rol als

klant zich opstelt als scherp inkoper. De overheid zal zich hierbij niet dusdanig opstellen, dat betrokken partijen zich niet aan de wet kunnen houden. Dit neemt niet weg dat partijen zelf verantwoordelijk zijn voor het door hen uitgebrachte bod. Gegeven bestaande wet- en regelgeving en gemaakte afspraken is er immers sprake van vrije prijsvorming.

4 en 5

In de aanbesteding behalen de partijen een prijsscore en een kwaliteitscore. Zowel kwaliteit, gebaseerd op onder meer duurzaamheidscriteria, als prijs speelt zo een rol in de bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI). De scores op beide elementen worden vervolgens gewogen, waarbij prijs een wegingsfactor van 65% krijgt. In tegenstelling tot het element prijs geldt voor het element kwaliteit dat de meeste en belangrijkste criteria niet als wens maar als eis in het bestek zijn opgenomen. Er is sprake van vele eisen betreffende de kwaliteit die voorwaarde (knock-out criterium) zijn voor een biedende partij om voor gunning in aanmerking te komen. Voor het voldoen aan een dergelijke eis scoort een inschrijver derhalve geen punten. Een biedende partij dient te voldoen aan de duurzaamheidscriteria zoals vastgesteld door het ministerie van VROM, conform de richtlijnen van Senter Novem, en de CO₂-uitstoot dient te worden gecompenseerd, om enkele eisen te noemen. Daarnaast zijn eisen gesteld aan het overkomstpercentage en de tijdigheid van aflevering. Door middel van deze eisen is al verzekerd dat de biedende partijen en inschrijvingen van hoge kwaliteit moeten zijn. De combinatie van de gestelde eisen en de kwaliteitscore biedt naar het inzicht van het kabinet voldoende waarborg voor de kwaliteit van biedende partijen.